

Radanhoitokoneita valmistavat Brunswickin lisäksi Kegel ja AMF.

Radanhoito tärkeässä roolissa

Jokainen meistä on nähnyt keilahallilla aikaa viettäessään, että säännöllisen ajan välein joku ammattitaitoinen tai ammattitaitoisen näköinen henkilö keilahallin henkilökunnasta puuhastelee keilaratojen välittömässä läheisyydessä radanhoitokoneen kanssa.

TÄMÄ RADANHOITO tapahtuu usein aamuisin ja iltapäivisin sekä yleensä ennen kilpailuerien alkua. Radanhoitokoneella on tarkoitus pestä ja poistaa radalta epäpuhtaudet ja keilaradalla käytetty vanha rataöljy pois. Radanhoitokoneella myös levitetään radalle uusi kerros radanhoitoöljyä.

Nykyaikana nämä molemmat mainitut tehtävät tekee yksi ja sama radanhoitokone samanaikaisesti. Radanhoitokoneessa on etupuolella pesusuutin tai suuttimet, jotka levittävät radalle pesuainetta. Seuraavaksi imuri imee pesuaineen ja radan epäpuhtaudet pois radalta ja rata on puhdas. Radanhoitokoneen takaosassa on öljysuutin tai -suuttimet, jotka levittävät rataöljyä radalle tai harjoihin ja näin rata saa uuden öljykerroksen.

Radalle levitettävällä öljykerroksella on kaksi tärkeää tehtävää. Rataöljy suojaa keilaradan pintaa kulumiselta ja tekee siitä näin ollen pitkäikäisemmän. Rataöljy myös mahdollistaa nykyaikaisen keilailun harrastamisen nykyisil-

lä välineillä. Keilapallon liike radalla perustuu kitkaan pallon ja radan välissä. Aluksi keilapallon olisi tarkoitus liukua. Tämä on mahdollista, jos keilaradan alkupäässä on riittävästi öljyä. Öljyn määrän vähentyessä sekä radan pituussuunnassa että leveysuunnassa pallo rupeaa reagoimaan kitkan lisääntyessä. Silmällä voi havaita kuinka pallo muuttaa liikesuuntaansa ja rupeaa ”kääntymään” eli koukkaamaan. Keilarata on 60 jalkaa pitkä ja yleensä keilaradalle levitetään öljyä pituussuunnassa noin kaksi kolmasosaa keilaradasta eli noin 35-45 jalan pituudelle. Niinpä viimeinen kolmannes keilaradasta on täysin puhdas ja kuiva, tällä alueella pallo siis viimeistään koukkaa, jos keilaaja on onnistuneesti saanut luotua palloon kierroksia eli pyörintää.

Nykyisille laminaattipintaisille keilaradoille levitettävän öljyn määrä on todella vähäinen. Yhdelle radalle levitettävän öljyn normaali määrä on noin 15–25 millilitraa, mikä riittää muodostamaan radalle ohuen öljykalvon

ja mahdollistamaan keilapallon liukumisen. Normaaaleissa olosuhteissa rataöljy vähenee pituussuunnassa ja myös leveysuunnassa reunoja kohti. Rataöljyn määrä ja ns. öljyprofiilin muoto vaikuttaa siis pallon liikkeeseen radalla ja siihen onko rataolosuhteet vaikea vai helppo. Radan keskellä on aina eniten öljyä ja, jos se vähenee jyrkästi reunoja kohti, niin voidaan puhua helposta olosuhteesta. Tällöin pallon mennessä enemmän reunaa kohti myös kitka kasvaa ja pallo koukkaa enemmän. Toisaalta, jos pallo menee keskemmältä rataa, niin kitkaa on vähemmän ja pallo liukuu enemmän. Näin siis öljyprofiili korjaa heittäjän tekemää virhettä ja esimerkiksi osuminen taskuun helpottuu. Öljyprofiilin ollessa tasainen eli keskellä ja reunassa on lähes yhtä paljon öljyä, voidaan puhua vaikeasta olosuhteesta. Tällöin öljyprofiili ei korjaa heittäjän tekemää virhettä ja tarkin tai onnekkain voittaa. ●

MARKKU VEIJANEN